MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
Palackého náměstí 375/4, 128 01 Praha 2

Praha 10. dubna 2021

Č. j.: MZDR 14601/2021-2/MIN/KAN

MZDRX01FGSK2

M I M O Ř Á D N É O P A T Ř E N Í

Ministerstvo zdravotnictví jako správní úřad příslušný podle § 80 odst. 1 písm. g) zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a § 2 odst. 1 zákona č. 94/2021 Sb., o mimořádných opatřeních při epidemii onemocnění COVID-19 a o změně některých souvisejících zákonů, **nařizuje** postupem podle § 69 odst. 1 písm. b) a i) a odst. 2 zákona č. 258/2000 Sb. a podle § 2 odst. 2 písm. b) až e) a i) zákona č. 94/2021 Sb. k ochraně obyvatelstva před dalším rozšířením onemocnění COVID-19 způsobené novým koronavirem SARS-CoV-2 toto mimořádné opatření:

I.

S účinností ode dne 12. dubna 2021 od 00:00 hod. do odvolání tohoto mimořádného opatření se:

1. omezuje činnost obchodní nebo výrobní provozovny, provozovny služeb nebo provozu obchodního centra, tak že se zakazuje přítomnost veřejnosti v maloobchodních prodejnách zboží a služeb a provozovnách těchto služeb, s výjimkou těchto provozoven:
   a) prodejen potravin,
   b) prodejen pohonných hmot a dalších potřeb pro provoz dopravních prostředků na pozemních komunikacích,
   c) prodejen paliv,
   d) prodejen hygienického zboží, kosmetiky a jiného drogistického zboží,
   e) lékáren, výdejen a prodejen zdravotnických prostředků,
   f) prodejen malých domácích zvířat,
   g) prodejen krmiva a dalších potřeb pro zvířata,
   h) prodejen brýlí, kontaktních čoček a souvisejícího zboží,
   i) prodejen novin a časopisů,
   j) prodejen tabákových výrobků,
   k) prádelen a čistíren,
   l) provozoven servisu a oprav silničních vozidel,
   m) provozoven poskytovatelů odtahů a odstraňování závad vozidel v provozu na pozemních komunikacích,
   n) prodejen náhradních dílů k dopravním prostředkům a výrobním technologiím,
   o) provozoven umožňujících vyzvednutí zboží a zásilek zakoupených distančním způsobem,
   p) prodejen zahrádkářských potřeb včetně osiva a sadby,
   q) pokladen prodeje jízdenek,
   r) květinářství,

s) provozoven pro sjednání provádění staveb a jejich odstraňování, projektovou činnost ve výstavbě, geologické práce, zeměměřičství, testování, měření a analýzu ve stavebnictví,
t) provozoven servisu výpočetní a telekomunikační techniky, audio a video přijímačů, spotřební elektroniky, přístrojů a dalších výrobků pro domácnosti,
u) zámečnictví a provozoven servisu dalších výrobků pro domácnost,
v) provozoven oprav, údržby a instalací strojů a zařízení pro domácnost,
w) provozoven pohřební služby, provádění balzamací a konzervací, zpopelňování lidských pozůstatků nebo lidských ostatků, včetně ukládání lidských ostatků do uren,
x) myček automobilů bez obsluhy,
y) prodejen domácích potřeb a železářství, přičemž za domácí potřeby se nepovažují nábytek, koberce a jiné podlahové krytiny,
z) provozoven sběru a výkupu surovin a kompostáren,
aa) provozoven (včetně mobilních) s prodejem pietního zboží, např. věnce, květinové výzdoby na hroby, pietní svíčky apod.; pro tyto provozovny neplatí zákaz prodeje v mobilních provozovnách uvedený v bodě I/8,
ab) papírnictví,
ac) prodejen dětského oblečení a dětské obuvi,
ad) vozidel taxislužby nebo jiné individuální smluvní přepravy osob,
ae) provozoven psychologického poradenství a diagnostiky,

s tím, že jiné zboží a služby je zakázáno v těchto prodejnách nebo provozovnách prodávat nebo poskytovat; tento zákaz se nevztahuje na činnosti, které nejsou živností podle živnostenského zákona; dále se tento zákaz nevztahuje na takové provozovny, ve kterých sice maloobchodní prodej a prodej a poskytování služeb, který není zakázán, nepředstavuje výlučnou činnost v provozovně, avšak část provozovny, ve které probíhá maloobchodní prodej a prodej a poskytování služeb, který není zakázán, je oddělena od ostatních částí provozovny, do kterých není zákazníkům umožněn přístup,

2. omezuje činnost provozovny stravovacích služeb tak že se zakazuje přítomnost veřejnosti v provozovnách stravovacích služeb (např. restaurace, hospody a bary), s výjimkou:
   a) v provozovnách, které neslouží pro veřejnost (např. zaměstnanecké stravování, stravování poskytovatelů zdravotních služeb a sociálních služeb, ve vězeňských zařízeních), s tím, že v provozovně zaměstnaneckého stravování se smí konzumovat pokrmy jen tak, že u jednoho stolu sedí nejvýše 1 strávník; jedná-li se o dlouhý stůl, lze u něj usadit více strávníků tak, že mezi strávníky je rozestup alespoň 2 metry nebo mezi strávníky jsou mechanické překážky, které brání šíření kapének,
   b) školního stravování zaměstnanců přítomných na pracovišti a dětí, žáků a studentů účastnících se prezenčního vzdělávání,
   c) v provozovnách v ubytovacích zařízeních za podmínky, že poskytují stravování pouze ubytovaným osobám, a to pouze v čase mezi 06:00 hod. a 21:59 hod.;

   tím není dotčena možnost prodeje mimo provozovnu stravovacích služeb (např. provozovny rychlého občerstvení s výdejovým okénkem nebo prodej jídla s sebou) s tím, že prodej zákazníkům v místě provozovny (např. výdejové okénko) je zakázán v čase mezi 22:00 hod. a 05:59 hod.,

3. zakazují koncerty a jiná hudební, divadelní, filmová a jiná umělecká představení včetně cirkusů a varieté s přítomností diváků; bez diváků lze tato představení konat nebo zkoušet jen v případě, že je provádí umělci, kteří tak činí v rámci zaměstnání nebo podnikání, s tím, že
   a) ochranný prostředek dýchacích cest účinkující mohou odložit pouze na místě výkonu vlastní produkce a pouze po dobu této produkce,

b) je-li součástí scénického díla zpěv, omezuje se počet účinkujících na jevišti nebo zkušebně tak, že celkový počet účinkujících nesmí být vyšší než počet metrů čtverečních celkové podlahové plochy jeviště nebo zkušebny dělený čtyřmi,
c) u hráčů všech nástrojových skupin je nutné dodržovat rozestupy alespoň 1,2 metru a každý hráč na smyčcové nástroje použije samostatný notový pult, pokud to dovolují prostorové podmínky,

4. zakazují kongresy, vzdělávací akce a zkoušky v prezenční formě, s výjimkou
   a) praktické výuky a praxe podle zákona č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů,
   b) profesního vzdělávání příslušníků bezpečnostních sborů České republiky, strážníků obecních policií, příslušníků Hasičského záchranného sboru České republiky a členů jednotek požární ochrany,
   c) činností na základě zákona č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, a dopravně psychologických vyšetření podle zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů,
   d) činností vedoucích k získání zvláštní odborné způsobilosti podle § 11 zákona č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci), ve znění pozdějších předpisů, a činností vedoucích k překonání podmínek podle § 3 odst. 10 písm. d) vyhlášky č. 87/2000 Sb., kterou se stanoví podmínky požární bezpečnosti při svařování a nahřívání živic v tavných nádobách,
   e) dalších vzdělávacích akcí a zkoušek z profesních kvalifikací a jiných zkoušek, jejichž složení je podmínkou stanovenou právními předpisy pro výkon určité činnosti, kurzů s akreditovaným programem podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, akreditovaných kvalifikačních kurzů podle zákona č. 96/2004 Sb. a rekvalifikačních kurzů zabezpečovaných Úřadem práce České republiky nebo Ministerstvem práce a sociálních věcí podle zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, směřujících k získání profesní kvalifikace složením zkoušky podle zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), ve znění pozdějších předpisů, nejde-li o vzdělávací akce a zkoušky, které jsou součástí vzdělávání podle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, nebo zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů;

   přitom se zakazuje v jeden čas přítomnost více než 10 osob a, je-li zkouška podle právního předpisu veřejná, dalších více než 3 osob z řad veřejnosti,

5. omezuje
   a) provoz heren, kasin a sázkových kanceláří tak, že se v nich zakazuje přítomnost veřejnosti,

b) provoz a používání sportovišť ve vnitřních prostorech staveb (např. tělocvičny, hřiště, kluziště, kurty, ringy, herny bowlingu nebo kulečníku, tréninková zařízení) a vnitřních prostor venkovních sportovišť, tanečních studií, posiloven a fitness center tak, že se v nich zakazuje přítomnost veřejnosti, s výjimkou:
   i) sportovní činnosti ve školách nebo školských zařízeních a vysokých školách, kde to mimořádná opatření umožňují,
   ii) sportovní přípravy, kterou provádí osoby v rámci výkonu zaměstnání, výkonu podnikatelské nebo jiné obdobné činnosti jako přípravu pro sportovní akce konané v rámci soutěží organizovaných sportovními svazy, a sportovních akcí, které nejsou zakázány,
c) provoz a používání umělých koupališť (plavecký bazén, koupelový bazén, bazén pro kojence a batolata, brouzdaliště), wellness zařízení včetně saun, solárií a solných jeskyní tak, že se v nich zakazuje přítomnost veřejnosti, pokud se nejedná o poskytování zdravotních služeb poskytovatelem zdravotních služeb,
d) provoz zoologických zahrad a botanických zahrad tak, že se v nich zakazuje přítomnost veřejnosti, a to s výjimkou venkovních prostor s tím, že může být využito nejvýše 20 % kapacity z maximálního možného počtu návštěvníků v jeden čas; stejné omezení se použije i pro návštěvy arboret a jiných zahrad nebo parků, do kterých je vstup regulován,
e) provoz muzeí, galerií, výstavních prostor, hradů, zámků a obdobných historických nebo kulturních objektů, hvězdáren a planetárií tak, že se zakazují návštěvy a prohlídky veřejností,
f) konání veletrhů a prodejních hospodářských výstav tak, že se na nich zakazuje přítomnost veřejnosti,
g) provoz zařízení nebo poskytování služeb osobám ve věku 6 až 18 let zaměřených na činnosti obdobné zájmovým vzděláváním podle § 2 vyhlášky č. 74/2005 Sb., jako jsou zejména zájmová, výchovná, rekreační nebo vzdělávací činnost včetně přípravy na vyučování tak, že se v nich zakazuje přítomnost veřejnosti,
h) provoz lyžařských vleků a lanových drah tak, že se v nich zakazuje přítomnost veřejnosti, s výjimkou využití lanových drah pro zajištění dopravní obslužnosti v rámci veřejných služeb a dále s výjimkou využití lyžařských vleků a lanových drah pro zajištění zásobování nebo chodu kritické infrastruktury nebo pro potřeby složek Integrovaného záchranného systému včetně Horské služby,
i) poskytování služby péče o dítě v dětské skupině tak, že se v nich zakazuje přítomnost veřejnosti včetně dětí, kterým je tato služba poskytována, s výjimkou dětské skupiny při zdravotnickém zařízení nebo zařízení sociálních služeb, nebo poskytování služby péče o dítě pro zaměstnance těchto zařízení,

6. omezuje poskytování krátkodobých a rekreačních ubytovacích služeb, s výjimkou poskytování ubytovacích služeb:
   a) pouze osobám, pro které je toto ubytování nezbytné k výkonu zaměstnání, povolání, podnikatelské nebo jiné obdobné činnosti, přičemž:
      i) tento účel je každá osoba, které je ubytování umožněno, povinna prokázat před zahájením ubytování písemným potvrzením zaměstnavatele nebo objednatele,
      ii) provozovatel je povinen vyžadovat prokázání účelu podle bodu i) a uchovávat jej po celou dobu pobytu ubytované osoby,
   b) osobám, kterým byla nařízena pracovní povinnost podle krizového zákona,
   c) cizincům, jestliže nemají jiné bydliště na území České republiky a kteří mají oprávnění ke vstupu a pobytu na území České republiky v souladu s jinými předpisy,
   d) osobám, kterým byla nařízena izolace nebo karanténa,
   e) osobám za účelem dokončení ubytování zahájeného před účinností tohoto usnesení vlády, jestliže nemají jiné bydliště na území České republiky,

f) osobám, které jsou ubytovány za účelem toho, aby jim byly poskytnuty zdravotní služby, a jejich nezbytnému doprovodu,
g) osobám v bytové nouzi, kterým ubytování zprostředkoval územní samosprávný celek,

7. omezuje maloobchodní prodej a prodej a poskytování služeb v provozovnách, ve kterých není podle bodu I/1 zakázána přítomnost veřejnosti, tak, že se zakazuje v čase mezi 22:00 hod. až 05:59 hod. s tím, že tento zákaz se nevztahuje na činnosti, které nejsou živností podle živnostenského zákona, a na provozování:
   a) čerpacích stanic s palivy a mazivy,
   b) lékáren,
   c) prodejen v místech zvýšené koncentrace cestujících na letištích, železničních stanicích a autobusových nádražích,
   d) prodejen ve zdravotnických zařízeních,
   e) provozoven stravovacích služeb v rozsahu podle bodu I/2,
   f) vozidel taxislužby nebo jiné individuální smluvní přepravy osob,

8. zakazuje prodej na tržištích, v tržnicích a v mobilních provozovnách (prodej ve stáncích, v pojízdných prodejnách a prodej z jiných mobilních zařízení), pochůzkový a podomní prodej; zákaz se nevztahuje na pojízdné prodejny zajišťující prodej potravin a drogistického zboží v obcích, kde není možno toto zboží zakoupit v jiné provozovně; zákaz se dále nevztahuje na prodej ovoce a zeleniny (v čerstvém nebo zpracovaném stavu), květin a jiných rostlin, jejich plodů, osiva, semen, mléka a výrobků z mléka, masa a výrobků z masa, včetně živých ryb, vajec, pekařských a cukrářských výrobků, medu a výrobků z medu, a to s tím, že jejich provozovatelé musí dodržovat následující pravidla:
   a) zajistit odstupy mezi stánky, stolky nebo jinými prodejními místy nejméně 2 metry,
   b) v jeden čas se na ploše tržiště nebo tržnice nesmí vyskytovat více než 1 osoba na 15 m^2,
   c) umístit nádoby s dezinfekčními prostředky u každého prodejního místa,
   d) zakazuje se provozovat stravovací služby a prodávat pokrmy včetně nápojů určených k bezprostřední konzumaci,
   e) zakazují se stoly a místa k sezení,

9. omezuje provoz provozovny stravovacích služeb, v jejichž případě není zakázána přítomnost veřejnosti v provozovně podle bodu I/2, tak, že jejich provozovatelé musí dodržovat následující pravidla:
   a) zákazníci jsou usazeni tak, že mezi nimi je odstup alespoň 1,5 metru, s výjimkou zákazníků sedících u jednoho stolu,
   b) u jednoho stolu sedí nejvýše 4 zákazníci, s výjimkou členů domácnosti; jedná-li se o dlouhý stůl, lze u něj usadit více zákazníků tak, že mezi skupinami nejvýše 4 zákazníků, s výjimkou členů domácnosti, je rozestup alespoň 2 metry,
   c) provozovatel nepřipustí ve vnitřních prostorech provozovny více zákazníků, než je ve vnitřních prostorech provozovny míst k sezení pro zákazníky; provozovatel je povinen písemně evidovat celkový aktuální počet míst k sezení pro zákazníky,
   d) zákaz produkce živé hudby a tance,
   e) nebude poskytována možnost bezdrátového připojení se na Internet pro veřejnost,

10. omezuje provoz provozovny stravovacích služeb tak, že v případě prodeje z provozovny stravovacích služeb mimo její vnitřní prostory (např. výdejové okénko) jsou osoby, které v bezprostředním okolí provozovny konzumují potraviny a pokrmy včetně nápojů zde zakoupených, povinny dodržovat rozestupy od jiných osob alespoň 2 metry, nejde-li o členy domácnosti,

11. omezuje provoz hudebních, tanečních, herních a podobných společenských klubů a diskoték tak, že se v nich zakazuje přítomnost veřejnosti,

12. omezuje činnost nákupních center s prodejní plochou přesahující 5 000 m^2 tak, že
    a) použití míst určených k odpočinku (židle, křesla, lavice apod.) je omezeno tak, aby nebyla místy shromažďování osob,
    b) není poskytována možnost bezdrátového připojení se na Internet pro veřejnost,
    c) provozovatel zajistí alespoň jednu osobu, která dohlíží na dodržování následujících pravidel a působí na zákazníky a další osoby, aby je dodržovali,
    d) následující pokyny pro zákazníky jsou sdělovány zákazníkům a dalším osobám, zejména formou informačních tabulí, letáků, na obrazovkách, rozhlasem apod.,
    e) provozovatel zajistí viditelné označení pokynu k dodržování rozestupu 2 metrů mezi osobami na veřejně přístupných plochách v nákupním centru (např. formou infografiky, spotů v rádiu centra, infografiky u vstupu do prodejen a jiných provozoven, infografiky na podlaze veřejných prostor apod.),
    f) je zamezováno shlukování osob, zejména ve všech místech, kde to lze očekávat, např. vstupy z podzemních garáží, prostor před výtahy, eskalátory, travelátory, záchody apod.,
    g) je zakázán provoz dětských koutků,
    h) provozovatel zajistí maximální možnou cirkulaci vzduchu s nasáváním venkovního vzduchu (větrání nebo klimatizace) bez recirkulace vzduchu v objektu,
    i) jsou zakázány propagační aktivity v prodejnách, u nichž je přítomna fyzická osoba zajišťující jejich průběh,
    j) prodej z provozovny stravovacích služeb umístěné v rámci nákupního centra je možný pouze přes výdejové okénko nebo jako jídlo s sebou,

13. omezuje provoz v provozovnách podle bodu I/1, v nichž není zákázána přítomnost veřejnosti, s výjimkou vozidel taxislužby nebo jiné individuální smluvní přepravy osob, a provoz knihoven, tak, že provozovatel dodržuje následující pravidla:
    a) v provozovně nepřipustí přítomnost více zákazníků, než je 1 zákazník na 15 m^2 prodejní plochy; v případě provozovny s prodejní plochou menší než 15 m^2 se toto omezení nevztahuje na dítě mladší 15 let doprovázející zákazníka a na doprovod zákazníka, který je držitelem průkazu osoby se zdravotním postižením; v případě ostatních provozoven se toto omezení nevztahuje na dítě mladší 6 let doprovázející zákazníka,
    b) aktivně brání tomu, aby se zákazníci zdržovali v kratších vzdálenostech, než jsou 2 metry, nejde-li o osoby ze společné domácnosti,
    c) zajistí řízení front čekajících zákazníků, a to jak uvnitř, tak před provozovnou, zejména za pomoci označení prostoru pro čekání a umístění značek pro minimální rozestupy mezi zákazníky (minimální rozestupy 2 metry), přičemž zákazník, který je držitelem průkazu osoby se zdravotním postižením, má právo přednostního nákupu,
    d) umístí dezinfekční prostředky u často dotýkaných předmětů (především kliky, zábradlí, nákupní vozíky) tak, aby byly k dispozici pro zaměstnance i zákazníky provozoven a mohly být využívány k pravidelné dezinfekci,
    e) zajistí informování zákazníků o výše uvedených pravidlech, a to zejména prostřednictvím informačních plakátů u vstupu a v provozovně, popřípadě sdělováním pravidel reproduktory v provozovně,
    f) zajistí maximální možnou cirkulaci vzduchu s nasáváním venkovního vzduchu (větrání nebo klimatizace) bez recirkulace vzduchu v objektu,
    g) jsou zakázány propagační aktivity v prodejnách, u nichž je přítomna fyzická osoba zajišťující jejich průběh,

h) v případě osoby, která veze kočárek s dítětem, nesmí provozovatel vyžadovat, aby pro nákup používala nákupní vozík, a dítě v kočárku se nezapočítá do celkového dovoleného počtu osob na prodejní plochu,

s tím, že prodejní plochou se rozumí část provozovny, která je určena pro prodej a vystavení zboží, tj. celková plocha, kam zákazníci mají přístup, včetně zkušebních místností, plocha zabraná prodejními pulty a výklady, plocha za prodejními pulty, kterou používají prodavači; do prodejní plochy se nezahrnují kanceláře, sklady a přípravny, dílny, schodiště, šatny a jiné společenské prostory,

14. omezuje činnosti na základě zákona č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů tak, že provozovatel autoškoly zajistí dodržení protiepidemických opatření spočívajících v dezinfekci kontaktních ploch vozidla po každé jízdě dezinfekcí s virucidním účinkem,

15. omezuje provoz poskytovatelů lázeňské léčebně rehabilitační péče tak, že lze poskytovat výlučně lázeňskou léčebně rehabilitační péči, která je alespoň částečně hrazena z veřejného zdravotního pojištění,

16. zakazují spolkové, taneční, tradiční a jim podobné akce a jiná shromáždění, slavnosti, poutě, přehlídky, ochutnávky, oslavy a jiné veřejné nebo soukromé akce, při nichž dochází ke kumulaci osob na jednom místě, s účastí přesahující ve stejný čas 2 osoby, není-li v tomto mimořádném opatření stanoveno jinak a s výjimkou účasti na svatbě, prohlášení osob o tom, že spolu vstupují do registrovaného partnerství, a pohřbu, kterých se v případě vnitřních prostor může účastnit nejvýše 15 osob; tento zákaz se nevztahuje na schůze, zasedání a podobné akce ústavních orgánů, orgánů veřejné moci, soudů a jiných veřejných osob, které se konají na základě zákona, a na shromáždění konaná podle zákona č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, ve znění pozdějších předpisů; Ministerstvo zdravotnictví je oprávněno stanovit závazné hygienicko-epidemiologické podmínky pro hromadné akce jinak tímto mimořádným opatření zakázané, při jejichž dodržení je dovoleno je z důvodů zřetele hodných konat, a to zejména jedná-li se o akce v důležitém státním zájmu nebo významná sportovní utkání nebo soutěže,

17. omezuje právo pokojně se shromažďovat podle zákona č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, ve znění pozdějších předpisů, tak, že:
    a) každý účastník je povinen mít ochranný prostředek dýchacích cest (nos, ústa), který brání šíření kapének,
    b) shromáždění, nejde-li o shromáždění podle písmene c), se může konat pouze mimo vnitřní prostory staveb a může se jej účastnit celkem nejvýše 100 účastníků, a to ve skupinách po nejvýše 20 účastnících a při zachování rozestupů mezi skupinami účastníků alespoň 2 metry,
    c) shromáždění pořádaného církví nebo náboženskou společností v kostele nebo v jiné místnosti určené pro náboženské obřady se nesmí účastnit více účastníků, než odpovídá obsazenosti nejvýše 10 % míst k sezení, přičemž účastníci, s výjimkou osob vedoucích nebo zajišťujících obřad, po většinu času sedí na sedadlech, dodržují, s výjimkou členů domácnosti, minimální rozestupy 2 metry mezi účastníky sedícími v jedné řadě sedadel, před vstupem do vnitřního prostoru si dezinfikují ruce a v rámci shromáždění nedochází k hromadnému zpěvu,

18. omezuje konání voleb orgánu právnické osoby a zasedání orgánu právnické osoby s výjimkou orgánů územních samosprávných celků tak, že v případě, účastní-li se jej na jednom místě více než 10 osob:

a) osoby jsou usazeny tak, aby dodržovaly minimální rozestupy 2 metry, s výjimkou členů domácnosti,
b) účastník při vstupu do vnitřních prostor prokáže, že splňuje podmínky stanovené v bodu I.19, a provozovatel prokázání podmínek kontroluje a účastníku, který podmínky nesplní, neumožní vstup do vnitřních prostor,
d) že se zasedání účastní nejvýše 50 osob, nejedná-li se o zasedání, které je nezbytné k splnění zákonem uložených povinností včetně volby orgánu,

19. stanovují následující podmínky pro vstup osob do některých vnitřních prostor, je-li tak vyžadováno tímto mimořádným opatřením:
    a) osoba absolvovala nejdéle před 5 dny RT-PCR vyšetření s negativním výsledkem, nebo
    b) osoba absolvovala nejdéle před 72 hodinam POC test na přítomnost antigenu viru SARS CoV-2 s negativním výsledkem, nebo
    c) osobě byl vystaven certifikát Ministerstva zdravotnictví ČR o provedeném očkování proti onemocnění COVID-19, a od aplikace druhé dávky očkovací látky v případě dvoudávkového schématu podle souhrnu údajů o léčivém přípravku (dále jen „SPC“) uplynulo nejméně 14 dní, nebo od aplikace první dávky očkovací látky v případě jednodávkového schématu podle SPC uplynulo nejméně 14 dnů, nebo
    d) osoba před nejvýše 90 dny prodělala onemocnění COVID-19.

II.

Toto mimořádné opatření nabývá platnosti dnem jeho vydání.

III.

S účinností ode dne 12. dubna 2021 od 00:00 hod. se ruší mimořádné opatření Ministerstva zdravotnictví ze dne 6. dubna 2021, č.j. MZDR 14601/2021-1/MIN/KAN.

Odůvodnění:

Aktuální epidemiologická situace je i nadále nepříznivá a riziko dalšího šíření nemoci COVID-19 v populaci je i přes kontinuální pokles případů stále velmi vysoké.

Včerejší hodnota 4 791 (9.4.2021) je zhruba o 1 000 případů vyšší než v minulém týdnu (3 830; 1.4.2021), ale toto srovnání je poměrně nereprezentativní, jelikož hodnota minulého týdne je hodnotou za sváteční den, kdy byl proveden významně nižší počet testů, zhruba poloviční objem, a to jak u PCR, tak i u antigenních testů. Reprezentativněji tak můžeme srovnávat spíše s hodnotou před 14 dny, a v tomto srovnání je včerejší hodnota o téměř 3 000 případů nižší (26.3., 7 710 případů). Včerejší počet případů tak i nadále potvrzuje klesající trend, což dokladuje i hodnota 14denní incidence, která je aktuálně na hodnotě 624 případů na 100 tisíc obyvatel za 7 dní (k 8.4. 2021 byla tato hodnota 652 případů) a lépe nám aktuálně eliminuje výkyvové velikonoční hodnoty, jelikož sleduje delší časový úsek než hodnota sedmidenní incidence, která je aktuálně právě velikonočními hodnotami ovlivněna.

Nic se však nemění na tom, že i když tento dlouhodobější trend a výraznější tempo poklesu, které sledujeme napříč celou republikou, tak stále zaznamenáváme stále vysoké denní počty ve vyšších jednotkách tisíců případů a je tak vysoce důležité, aby epidemie byla brzděna co

nejvíce a pokračoval současný trend poklesu i v následném období a nedošlo ke vzniku významnějšího ohniska nákazy, které by mělo potenciál se dále rozšířit.

A právě z důvodu stále vyšších denních počtu i když výrazněji nižších než v období vrcholu, tj. v na začátku března kdy byl denní průměr více než 12 000 případů a aktuální je tak o více než 60% nižší, je současný stav hodnocen jako rizikový a „křehký“ a je tak postupovat ve fázi rozvolnění a uvolnění činností velmi obezřetně a vyhodnocovat dopady v pravidelných intervalech, tak aby byla příslušná vznikající ohniska podchycena v co nejkratším čase a bylo možno nastavit taková protiepidemická opatření, které by zabránily nekontrolovatelnému šíření onemocnění v komunitě a v populaci a došlo ke zhoršení epidemiologické situace.

Míru rizika indikuje mimo jiné i hodnota sedmidenního průměru, která se pohybuje okolo 4 000 případů, aktuálně na hodnotě 4 026 případů, což nejnižší hodnota od začátku prosince 2020.

Regionálně nejvyšší počty za včerejší den byly hlášeny v sestupném pořadí v kraji Moravskoslezském (547), Jihomoravském (512), Středočeském (502), Ústeckém (445), v Praze (444), v kraji Jihočeském (394) Olomouckém (381), na Vysočině (379), v kraji Pardubickém (322), Zlínském (304), Libereckém (200), Plzeňském (195), Královehradeckém (80), a nejméně v kraji Karlovarském, a to 72 případů.

Při pohledu na aktuální vývoj v jednotlivých krajích ČR, pozorujeme stále určité, ale postupem času výrazněji menší rozdíly, které se postupně téměř smazávají. Přesto však nadále platí, že v regionech Čech se pohybujeme vyjma HMP, KHK, KVK, PLZ ve vyšších, stále nadprůměrných hodnotách sedmidenní incidence, a to jak ve srovnání s celorepublikovým průměrem (263), tak i s Moravskými kraji. V krajích na území Čech se hodnota sedmidenní incidence aktuálně pohybuje v rozmezí od 250 do 350 případů na 100 tisíc obyvatel za 7 dní (vyjma KVK, HKK, HMP, PLK), v části moravské a slezské v rozmezí od 250 do 300 případů v témže parametru. Postupný pokles a přibližování se republikovému průměru v regionech Čech je dán celkovým pokles případů promítající se do hodnot sedmidenní incidence, v mezitýdenním srovnání je tento pokles v rozmezí 30 až 40 %, což je trend poklesu rychlejší než v krajích moravských, kde sledován je mezitýdenní pokles případů v rozmezí od 20 do 30 % Aktuálně se nad hranicí 400 případů nenachází ani jeden kraj.

Celkový celorepublikový mezitýdenní pokles -27 %.

Poměrně pozitivním ukazatelem současného stavu je právě hodnota sedmidenní incidence, jelikož v minulých týdnech byla hodnota počtu případů za 7 dní na 100 tisíc obyvatel nad hranicí 1 000 tisíc případů pozorována téměř ve 30 okresech, aktuálně nad touto hodnotou není ani jeden okres. Na nulu klesl počet okresů s incidencí vyšší než 500 případů nad 100 tisíc obyvatel. 17.3.2021 bylo takovýchto okresů 64.

V rámci hodnocení jednotlivých krajů, je situace v Karlovarském kraji, dle aktuálních počtů stabilizovaná, a to již dlouhodobě, pozorujeme kontinuální postupný pokles, sledované počty zachycených nových případů během posledních 7 dnů jsou poměrně nižší v mezitýdenním srovnání, rozdíl je zhruba -35 až 40 % v posledním týdnu a počet případů za 7 dní v přepočtu na 100 tisíc obyvatel se pohybuje pod hodnotou 100 případů. Kontinuální progres sledujeme v okrese Cheb, kde aktuální hodnoty sedmidenní incidence o více než 90% nižší oproti hodnotám, které jsme pozorovali v únoru. Současnou situaci v tomto okrese nejlépe popisuje denní průměr, který v posledních 7 dnech okolo 5 případů, a na počátku února to bylo více než 180 případů, stejně tak markantní je pokles u sedmidenní incidence je aktuálně pod hodnotou 50 případů na 100 tisíc obyvatel (48, na počátku února tato hodnota byla vyšší než 1 400 případů na 100 tisíc obyvatel. Pokles mimo okres Cheb sledujeme i ve zbývajících okresech, a to v Sokolově a Karlových Varech, v obou okresech je hodnota sedmidenní incidence okolo 100–125 případů na 100 tisíc obyvatel.

Další z krajů, kde pozorujeme v posledních 2 až 3 týdnech výraznější pokles, je kraj Královehradecký, v mezitýdenním srovnání o 40 %. Situace se zlepšila i nadále lepší v okres

Trutnov, což nám ukazuje nejlépe sedmidenní incidence, která se drží pod hranici 100 případů na 100 tisíc obyvatel (81) a denní průměrný počet případů se pohybuje okolo hodnoty 15 případů, na počátku února se průměrný denní počet případů blížil hodnotě 250 případů, tudíž aktuálně sledujeme hodnoty více než 10násobně nižší. Ve srovnání s okresem Trutnov sledujeme mírně vyšší hodnoty v ostatních okresech Královehradeckého kraje, které se pohybují v témže parametru mezi hodnotami 125 až 200 případů na 100 tisíc obyvatel ze 7 dní (Náchod, Rychnov, Hradec Králové, Jičín), avšak i zde sledujeme kontinuální pokles, zejména pak v okresech Náchod a Hradec Králové, které patřily společně s okresem Trutnov k nejvíce zasaženým, aktuálně je v těchto okresech hodnota sedmidenní incidence nižší než 150 případů na 100 tisíc obyvatel.

Podobná situace je pozorována i v kraji Plzeňském, pokles je kontinuální, v mezitýdenním srovnání jsou hodnoty aktuálně zhruba o 40 % nižší aktuálně, situace je tak poměrně stabilizována, klesají průměrné denní počty, aktuálně na hodnotu 155 případů, což představuje vysoce signifikantní pokles od začátku března, kdy se denní průměrné počty v tomto kraji pohybovali okolo hodnoty 1 000 případů.

Aktuálně pozorujeme pokles v mezitýdenním hodnocení v celém pásmu severovýchodních a severních Čech, které patřilo v období února a března k nejvíce zasaženým oblastem ČR, jelikož kromě Královehradeckého kraje, kde pozorujeme kontinuální a výrazný pokles po delší časový úsek, je pokles v posledních dvou týdnech sledován i v Pardubickém, Libereckém kraji a Ústeckém kraji, a to zhruba 30 až 40 %. V kraji Pardubickém a Libereckém jde o dlouhodobější trend, což se propisuje i do sledovaných hodnot sedmidenního klouzavého průměru a incidence, v těchto dvou krajích je hlášeno v průměru pod 250 případů denně, což se projevuje i ve sledovaném parametru sedmidenní incidence, kdy jak v Pardubickém, tak v Libereckém je pod 350 případů na 100 tisíc obyvatel za 7 dní.

Naopak v kraji Ústeckém se jedná o pokles sledovaný prozatím po kratší časový úsek než v ostatních krajích, výraznější je teprve v posledních 7 až 10 dnech, a i proto je stále hlášen vyšší počet případů hlášen v kraji Ústeckém než v okolních krajích, průměrný denní přírůstek v tomto kraji je okolo 400 případů (402), situace v kraji je ovlivněna zejména nepříznivou situaci v okrese Děčín (sedmidenní incidence = 418 případů na 100 tisíc obyvatel)

Mezi výrazněji postihnuté části ČR co do denních počtů případů, i přes pokles v posledním období zhruba 3 týdnů, patří také Hlavní město Praha s téměř 400 případy denně (382) v průměru a Středočeský kraj s téměř 500 případy v denním průměru posledních 7 dnů (498), oba tyto regiony tak svými počty stále zaujímají přední příčky v počtu denních přírůstků. Zejména však Praha v přepočtu na 100 tisíc obyvatel patří k regionů s nejnižší sedmidenní incidencí i přes výraznější denní počty, což ukazuje na celkovou stabilizaci a pozitivní vývoj v HMP, mezitýdenní pokles je aktuálně 30 %, a od půlky března je to více než 60% pokles v denním průměru, obdobná situace je i ve Středočeském kraji, kde sedmidenní klouzavý průměr pokles od 14.3. 2021, z hodnoty téměř 1 800 případů na aktuálních 498 případů v průměru denně.

Pozvolný pokles je pozorován v kraji Jihomoravském, kde je hlášeno v průměru 416 případů a také v kraji Moravskoslezském, který se taktéž v denním průměru dostal pod 500 případů, aktuální denní průměr je 488 případů, oba kraje i přes vyšší denní počty patří v přepočtu případů na 100 tisíc obyvatel mezi nejméně zasažené kraje v republice. Trvalejším problémem i přes pozitivní vývoj v celkovém počtu případů, je vyšší podíl u seniorní skupiny (65+). Denní průměr případů hlášených ve věkové kategorii 65+ je Moravskoslezském a Jihomoravském kraji přes 65 případů, což pak i koreluje s vyšším počtem hospitalizací.

Pod hranicí 400 případů je kraj Jihočeský (325), Olomoucký (269), Zlínský (259), Vysočina (258), Pardubický (251), Liberecký (180) a kraje Královehradecký (99) a Karlovarský (36). Opět nutno poznamenat, že současný sedmidenní klouzavý průměr je částečně ovlivněně stále velikonočními hodnotami, a tak počty mohou být kolísavé, a to v obou směrem, jak

nahoru, tak i dolů, reálně vypovídající v tento moment je spíše pohled na delší časový úsek, a to 14denní a zde pozorujeme klesající trend ve všech krajích, avšak s připomínkou, že v kraji Olomouckém a Zlínském, je toto tempo poněkud pomalejší.

Důležitým ukazatelem celkové populační zátěže je počet případů ve věkové kategorii 65+, a zde se stále pohybujeme i přes kontinuální pokles ve výších číslech, podíl z celkového počtu je stabilní, zhruba 15 a 16 %, což v absolutních počtech činí okolo 600 případů denně aktuálně (613; průměrná hodnota za 7 dní). Současná hodnota i když je již podstatně nižší, v maximech jsme se pohybovali i přes 2 000 případů denně, je stále rizikovou hodnotu, neboť se jedná velmi často o osoby, které trpí více chronickými onemocněními zároveň. Zvyšuje se tak pravděpodobnost hospitalizace těchto osob v následujícím období a těžší průběh jejich onemocnění (30–35 %). Nejvíce případů v této věkové kategorii je hlášeno z kraje Moravskoslezského (76), Ústeckého (71), Jihomoravského (65), Středočeského (61), z hlavního města Prahy (54) a z kraje Jihočeského (51).

Věková struktura případů je nadále v podstatě shodná, z větší části jsou případy zaznamenávány u mladší a střední generace. Více než jedna třetina všech případů připadá na věkovou kategorii 30 až 49 let. Podíl počtu případů ve sledované věkové skupině 6 až 15 let, je stále aktuálně mezi 8 až 9 % z celku, v absolutních číslech se jedná okolo 350 případů denně v průměru posledního týdne. U dětí předškolního věku (0 až 5 let) se podíl v posledním měsíci pohybuje na úrovni 3 až 4 % z celku.

Počty hospitalizací v mezi týdenních srovnáních postupně klesají, hlavní příčinou je celkový pokles případů u zranitelných a seniorních skupin (mezi-týdenní pokles -30 %), lze tak i v následném období, že tento trend bude tak i nadále pokračovávat, a to z důvodu, že počty propouštěných pacientů budou výrazněji převažovat nad počtem nových příjmů k hospitalizaci, a to v návaznosti na vývoj epidemiologické situace, zejména pak na vývoji v seniorní skupině.

Za předchozí den (9.4.) bylo přijato k hospitalizaci 311 nových pacientů., což je hodnota nižší, než byl průměr denních příjmů v pracovních dnech týdnů minulých, ale i přes toto pozitivum se jedná o hodnotu stále poměrně vysokou i když s klesající tendencí.

Celkové počty hospitalizovaných tak mají z dlouhodobějšího pohledu i nadále klesající trend, což však nic nemění na situaci, že celková zátěž je stále vysoká, aktuálně je v nemocnicích hospitalizováno 5 861 pacientů a standardní péče je tak stále poměrně omezena.

Vysoce důležitým indikátorem je počet hospitalizací pacientů vyžadujících intenzivní péči, které jsou důležité z hlediska komplexního pohledu na celkovou zátěž, jelikož odráží aktuální dopad epidemie a dokumentují aktuální míru rizika. Aktuálně je na JIP hospitalizováno 1 275 pacientů, což je sice další progres ve smyslu celkového poklesu ve srovnáním s předchozím obdobím, na druhou stranu představuje tento počet stále významnou zátěž, která však postupně klesá, a to téměř ve všech krajích. Celkový pokles dokladují i počty pacientů vyžadující vysoce intenzivní péči, které taktéž postupně klesají -> UPV + ECMO: 647 + 23 pacientů, přesto se však jedná o pokles pozvolný a o hodnoty stále převyšující maximální hodnoty z podzimu 2020.

Posouzení přiměřenosti a účinnosti epidemických opatření vyžaduje přiměřený pojmový aparát, zahrnující alespoň koncepty reprodukčního čísla a dynamiky epidemie v jednoduchém SEIR modelu, se kterým dále pracujeme. Jednotlivá plošná opatření mají různý efekt na omezení šíření nákazy. Zjednodušeně je tento efekt vyjádřitelný jako redukce reprodukčního čísla R. Různá opatření také přinášejí různé náklady a škody. Běžně využívanými měřítky ceny v ochraně veřejného zdraví a demografii jsou například léta ztraceného života, v hodnocení hospodářských ztrát HDP, a cenou opatření je i omezení práv občanů. Racionálním cílem sady přijatých protiepidemických opatření u nemoci covid-19 musí být redukce reprodukčního čísla R pod 1. Lze si v principu představit i jiné cíle, například

rychlé promoření populace, ale pak by bylo nutné uvažovat celkovou cenu takového cíle, kdy by rychle procházející epidemie znamenala i více než 100 tisíc mrtvých, a i více než 1 milion ztracených let života. Takový postup by byl zcela v rozporu s právy na ochranu zdraví a života a s posláním orgánů ochrany veřejného zdraví. Při hodnocení účinku protiepidemických opatření je nutné zvážit dynamiku epidemie. Přiměřenost opatření nelze hodnotit izolovaně v jednom časovém okamžiku, ale podle výsledného účinku za delší časové období. Snížení reprodukčního čísla R hlouběji pod 1 vede k rychlejšímu poklesu nákazy, a často proto i zdánlivě krátkodobě přísné řešení problému šetří v delším časovém horizontu práva a svobody lépe, než omezení sice o něco mírnější, ale platné dlouhou dobu. Zvlášť je potřeba se vyvarovat jednoduchých srovnání počtu nakažených nebo zemřelých v nějakém čase s intenzitou protiepidemických opatření. Exponenciální charakter šíření epidemie znamená, že žádný stav s reprodukčním číslem nad 1 není dlouhodobě udržitelný. Při posuzování vhodnosti a přiměřenosti protiepidemických opatření je vždy nutné jedno opatření hodnotit v kontextu celé sady opatření. Je nemožné posoudit každé opatření izolovaně, a naopak je nutné zohlednit možnosti celkového vývoje epidemie a ceny opatření za delší časové období. Pokud by opatření byla zavedena od levnějších k dražším, přínos toho, které zmenší R např. z 1,0 na 0,8 není triviálně srovnatelný s tím, které zmenšilo R z 2,0 na 1,6, neboť v prvním případě je výsledkem splnění nutné podmínky pro zvládnutí epidemie. I nákladná a omezující opatření proto mohou být za určitých okolností zcela přiměřená, protože epidemii pomohou zastavit, případně zastavit rychle.

Nejprostším, ale přesto validním způsobem, jak uvažovat nad vhodností, účinností a přiměřeností opatření, je uvažovat efekt opatření jako redukci reprodukčního čísla R, v aditivní nebo multiplikativní formě, a porovnávat efekt opatření s tím, jaké škody způsobují, případně jak moc zasahují do různých práv a svobod. Odhady korelací redukce R různými opatřeními jsou předmětem výzkumu v oblasti epidemického modelování. Existující odhady jsou, i přes velkou neurčitost, nejrelevantnější informací, kterou pro rozhodování použít. Zhodnocení škod je vždy otázkou odhadu, ale i projevem politické vůle. V odborné literatuře existují například odhady některých ekonomických škod, ze zjevných důvodů však neexistují odhady veškerých škod a omezení na všech právech všech občanů. Přiměřenost opatření je v maximálním zjednodušení podílem zmenšení R a ceny opatření (kde cenou je v širokém smyslu míněno i omezení práv a svobod). V ideálním případě by orgán ochrany veřejného zdraví seřadil opatření podle efektivity, naplánoval způsob zastavení epidemie, a vybral vždy optimální sadu opatření s nejnižší celkovou škodou. Přitom by vždy volil nejprve opatření efektivnější. Přiměřenost opatření je třeba hodnotit v kontextu situace, ve které jsou zaváděna, a celé sady dalších opatření.

Přestože pozitivní vývoj v březnu dává prostor pro určité změny opatření, tento prostor je omezený. Z hodnocení situace plyne, že při změně opatření by byl velmi nežádoucí vzrůst reprodukčního čísla R už přibližně o 0,2, vedoucí buď k výraznému zpomalení ústupu epidemie, nebo stagnaci, vedoucí k nutnosti udržovat jiná nákladná opatření delší dobu. Faktory snižující R jsou tyto: probíhající vakcinace, rostoucí počet uzdravených, dobrovolné změny chování, do jisté míry asi sezónní vlivy, testování a izolace. Faktory zvyšující R jsou pozvolný pokles protektivního chování a spontánní nárůst počtu kontaktů. Epidemickou situaci také ovlivní vzrůst mobility spojený s koncem omezení mobility mezi okresy, a konec zákazu vycházení. Při dodržení přísných protiepidemických opatření by naopak nemělo situaci výrazně ovlivnit obnovení prezenční výuky.

Hlavním cílem mimořádného opatření je přerušit plošný komunitní přenos viru SARS-CoV-2 v České republice a umožnit tak postupné znovu zapojení jednotlivých segmentů lidské činnosti do ekonomiky.Toho lze dosáhnout jednotným řízením pohybu a shromažďování osob, včetně provozování epidemiologicky závažných činností, a to za vymezených podmínek pro používání ochranných prostředků dýchacích cest a zvýšenou frekvencí používání dezinfekčních přípravků s virucidní účinností na obalované viry.

Základním předpokladem prevence šíření infekčních nemocí, jejichž původci jsou přenášeni kontaminovanými kapénkami (aerosolem), je zamezení zvýšené koncentrace osob zejména v uzavřených prostorách, při současném stanovení dalších podmínek setrvávání osob v těchto prostorách.

Mimořádné opatření je společně s dalšími platnými mimořádnými opatřeními zaměřeno tak, aby byla zajištěna široká škála specifických protiepidemických opatření zohledňující princip předběžné opatrnosti v souvislosti s dalším šířením nemoci COVID-19.

Mimořádné opatření je s přihlédnutím k přetrvávajícímu nepříznivému trendu ve výskytu nemoci COVID-19 v České republice nezbytným nástrojem řízení podmínek provozu veřejných činností a služeb spojených s vyšší produkcí kapének a aerosolu, jako jsou bazény, koupaliště, společné sprchy, sauny, wellness centra. S ohledem na výše uvedené principy vedoucí k zamezení či eliminaci šíření nemoci COVID19 je též na místě i nadále řídit podmínky pořádání veřejných nebo soukromých akcí.

Pokud by nebyla realizována žádná mimořádná opatření, nelze s přihlédnutím k dosavadním zkušenostem v České republice a v řadě dalších zemí světa vyloučit, že by celkový počet nakažených osob mohl i explozivně narůstat, přičemž u statisíců osob by nemoc mohla vyžadovat hospitalizaci a u desítek tisíc osob by nemoc mohla mít fatální průběh.

Obdobná opatření, jaká jsou přijata v České republice, jsou realizována i vládami řady dalších států. Pokud mají některé státy odlišný přístup k řešení epidemie COVID-19, pak je to dáno skutečností, že o koronaviru SARS-CoV-2 a jeho přesných vlastnostech a charakteristikách není v současnosti stále dostatek informací.

Vzhledem k tomu, že přes přetrvávající plošný komunitní přenos nemoci COVID-19 dochází vlivem přijatých restriktivních opatření k postupnému zpomalování nárůstu počtu nových a k zmírňování zátěže zdravotnického systému, přináší toto mimořádné opatření zmírnění restrikcí k zajištění protiepidemických opatření v rozsahu, který je v kontextu předběžné opatrnosti v současné době možný.

Vydání nového mimořádného opatření dne 10. dubna 2021 reaguje na skutečnost, že epidemiologická situace v České republice je charakterizována protrahovaným komunitním šířením SARS-CoV-2, které vytváří podmínky pro nekontrolovaný přenos nákazy na osoby imunitně oslabené z důvodu věku a komorbidit, ale zároveň dochází i k narůstajícímu trendu nemocnosti u osob v mladších věkových skupinách a u osob bez rizikových faktorů. Nepříznivá epidemiologická situace je v současnosti výrazně potencována šířením mutovaných kmenů SARS-CoV-2, především pak tak zvané brazilské varianty viru, která se vyznačuje zvýšenou schopností přenosu mezi lidmi. Laboratorním vyšetřením v Národní referenční laboratoři Státního zdravotního ústavu v Praze byl prokázán výskyt brazilské varianty viru SARS-CoV-2 v okrese Děčín.

K bodu I/1

Omezuje se činnost prodejen a provozoven služeb, neboť se jedná o místa, kde se v uzavřeném prostoru potkává řada lidí, kteří jinak spolu nepřicházejí do styku a takové prostředí podporuje další šíření epidemie.

Vzhledem k nezbytnosti prodeje některého zboží nebo poskytování některých služeb v provozovnách se z tohoto zákazu stanoví výjimky:

- prodejny potravin – z důvodu nezbytnosti umožnit přístup obyvatel k potravinám, a tedy k výživě,

- prodejny pohonných hmot a dalších potřeb pro provoz dopravních prostředků na pozemních komunikacích – z důvodu nezbytnosti zajištění dopravy, jak nákladní pro potřeby dopravy zboží, tak osobní pro cestování osob v rámci výjimek ze zákazu volného pohybu,
- prodejny paliv – z důvodu nezbytnosti zajištění topení jak v domácnostech, tak v obchodních a výrobních provozech, nebo na úřadech,
- prodejny hygienického zboží, kosmetiky a jiného drogistického zboží – z důvodu nezbytnosti umožnění dodržování hygienických a dalších zdraví prospěšných návyků,
- lékárny, výdejny a prodejny zdravotnických prostředků – z důvodu nezbytnosti dostupnosti léčivých přípravků a zdravotnických prostředků pro obyvatele, neboť se jedná o život a zdraví zachraňující nebo podporující výrobky,
- prodejny malých domácích zvířat – z důvodu nezbytnosti vzhledem k potřebě využití v rámci hospodářství i domácích chovů,
- prodejny krmiva a dalších potřeb pro zvířata – z důvodu nezbytnosti zajištění stravy a dalších životních potřeb zvířat,
- prodejny brýlí, kontaktních čoček a souvisejícího zboží – z důvodu nezbytnosti zajištění těchto výrobků, které slouží pro kompenzaci poruch zraku; při jejich nedostupnosti by došlo k mnohdy zásadnímu omezení života lidí,
- prodejny novin a časopisů – z důvodu nezbytnosti přístupu k informacím; jakkoliv se může jevit, že informace lze čerpat z mnoha jiných zdrojů jako televize, rozhlas nebo Internet, jedná se pro řadu lidí stále o významný zdroj čerpání informací o veřejném dění včetně významných informací týkajících se boje s epidemií onemocnění COVID-19,
- prodejny tabákových výroků – z důvodu nezbytnosti přístupu k tabákovým výrobkům, na jejichž užívání je řada lidí závislá; jakkoliv se jedná o zdraví škodlivý jev, mělo pro lidi vážně závislé na užívání tabákových výrobků negativní účinky, kdyby byly pro ně náhle tabákové výrobky nedostupné,
- prádelny a čistírny – z důvodu nezbytnosti zajištění služby pro veřejnost k zachování zejména čistého oblékání,
- provozovny servisu a oprav silničních vozidel – z důvodu nezbytnosti zajištění provozu silničních vozidel,
- provozovny poskytovatelů odtahů a odstraňování závad vozidel v provozu na pozemních komunikacích – z důvodu nezbytnosti zajištění provozuschopných vozidel pro dopravu zboží a osob,
- prodejny náhradních dílů k dopravním prostředkům a výrobním technologiím – z důvodu nezbytnosti zajištění provozuschopnosti dopravních prostředků a výrobních technologií,
- provozovny umožňující vyzvednutí zboží a zásilky zakoupené distančním způsobem – vzhledem k tomu, že si občané většinu dalšího nezbytného zboží (např. oblečení a obuv, spotřební zboží, elektroniku atd.) nemohou pořídit standardní cestou, tj. v obchodech, je třeba jim ponechat alespoň nějakou možnost se k tomuto zboží dostat. Dálkový prodej omezuje setkávání lidí v uzavřených prostorech (obchodech) a omezuje jejich kontakt na dobu nezbytnou k vyzvednutí distančně zakoupeného zboží. Fronty a množství lidí v provozovně pak lze účinně regulovat režimovými opatřeními (omezení počtu zákazníků v provozovně, rozestupy mezi lidmi čekajícími ve frontách),
- prodejen zahrádkářských potřeb včetně osiva a sadby – vzhledem k blížícímu se konci zimního období je nutné zejména zemědělcům, ale i dalším laickým osobám (zahrádkářům) umožnit nákup osiva a sadby, stejně jako nástrojů a dalších nezbytných potřeb, neboť tato činnost jakékoli zpoždění činnosti spojené se setím či výsadbou stromů a keřů by mělo negativní následky na výnosu plodin, což by se mohlo výrazně negativně projevit na cenách potravin nejen v tomto kalendářním roce,

- pokladen prodeje jízdenek – zachování provozu pokladen prodeje jízdenek je třeba v zájmu zachování možnosti občanů cestovat za prací, popř. k lékaři atd., neboť ne všichni vlastní automobil, popř. jej z různých důvodů nemohou používat (porucha, autonehoda, věk atd.),
- květinářství – vzhledem k charakteru zboží a v kontextu s epidemiologickým rizikem by neudělení výjimky znamenalo vysoké nároky na skladování v chladících a mrazících boxech, neboť se jedná o zboží, které pochází z čerstvých výpěstků,
- provozovny pro sjednání provádění staveb a jejich odstraňování, projektovou činnost ve výstavbě, geologické práce, zeměměřičství, testování, měření a analýzu ve stavebnictví – vzhledem k nezbytnosti zajištění stavebních, projektových a souvisejících činností ve stavebnictví z zajištění potřeb podnikatelských subjektů i domácností,
- provozovny servisu výpočetní a telekomunikační techniky, audio a video přijímačů, spotřební elektroniky, přístrojů a dalších výrobků pro domácnosti – uvedené opravny je třeba ponechat v chodu, neboť je třeba zajistit, aby domácnosti (i s ohledem na další omezení zboží a služeb a omezení pohybu) fungovaly v co možná nejnormálnější podobě a tedy aby občané měli možnost v případě poruchy některého z nezbytných domácích spotřebičů či výpočetní a telekomunikační techniky (nutné i pro práci z domova) možnost nechat takový spotřebič opravit,
- zámečnictví a provozovny servisu dalších výrobků pro domácnost – vzhledem k nezbytnosti zajištění potřeb pro domácnosti,
- provozovny oprav, údržby a instalací strojů a zařízení pro domácnost – vzhledem k nezbytnosti zajištění potřeb pro domácnosti,
- provozovny pohřební služby, provádění balzamací a konzervací, zpopelňování lidských pozůstatků nebo lidských ostatků, včetně ukládání lidských ostatků do uren – z logiky věci plyne, že fungování těchto služeb je nezbytné v každé době,
- myčky automobilů bez obsluhy – mytí automobilu v myčce bez obsluhy nepředstavuje z epidemiologického hlediska jakékoli zvýšení rizika přenosu onemocnění COVID-19,
- prodejny domácích potřeb a železářství, přičemž za domácí potřeby se nepovažují nábytek, koberce a jiné podlahové krytiny – i v tomto případě jde o zajištění bezproblémového chodu domácností zvláště v době, kdy jsou občané ČR nuceni kvůli omezení volného pobytu trávit většinu času doma,
- provozovny sběru a výkupu surovin a kompostáren – udělena výjimka s ohledem na předejití možného dopadu do životního prostředí, neboť proces kompostování, kdy vznikají rostlinné odpady, má specifický režim i z hlediska vzniku humusových živin, a to zejména v období předpřípravy jarních prací v zemědělství í a zahrádkářství,
- provozovny (včetně mobilních) s prodejem pietního zboží, např. věnce, květinové výzdoby na hroby, pietní svíčky apod. – vzhledem k potřebě umožnění nákupu pietního zboží v souvislosti s pohřby a údžbou hrobů,
- papírnictví – vzhledem k nezbytnosti zejména školních potřeb pro žáky a studenty, kteří se začínají postupně vracet k prezenční výuce ve školách,
- prodejny dětského oblečení a dětské obuvi – vzhledem k nezbytnosti zejména potřeb oblečení a obuvi pro žáky a studenty, kteří se začínají postupně vracet k prezenční výuce ve školách,
- vozidla taxislužby nebo jiné individuální smluvní přepravy osob – stejně jako v případě prodejen jízdenek je třeba zajistit možnost, aby se obyvatelé ČR mohli v souladu s podmínkami omezení pohybu osob dostat např. do zaměstnání, k lékaři nebo k a zajištění péče o své blízké, přičemž jednou z variant je právě i využití taxislužby,
- provozovny psychologického poradenství a diagnostiky – vzhledem k nezbytosti zajištění péče o duševní zdraví a také požadavků na diagnostiku pro pracovní účely.

V případě ostatních prodejen a provozoven služeb vláda má za to, že po omezený čas není jejich provoz nezbytný vzhledem k potřebě omezení kontaktů a bránění šíření epidemie. Vláda bude pravidelně přezkoumávat potřebu uzavření prodejen a provozoven služeb a jeho rozsah.

K bodu I/2

Důvody pro omezení provozu provozoven stravovacích služeb jsou stejné, jako v případě prodejen a provozoven jiných než stravovacích služeb, neboť se jedná o místa, kde se v uzavřeném prostoru potkává řada lidí, kteří jinak spolu běžně nepřicházejí do styku a takové prostředí podporuje další šíření epidemie. V případě běžného provozu provozoven stravovacích služeb pak k uvedenému přistupuje i faktor konzumace alkoholu, po jejichž požití lidé často ztrácí zábrany, resp. jednají jinak, než by jednali, pokud by alkoholické nápoje nepožili.

Vzhledem k tomu, že i přes uvedené je nezbytné, aby některé provozovny stravovacích služeb fungovaly, stanoví se z tohoto zákazu výjimky pro:

- provozovny, které neslouží pro veřejnost – zamýšleným cílem shora uvedeného zákazu je zamezení náhodnému setkávání osob, které spolu jinak nejsou v běžném kontaktu; to však neplatí např. pro ustálené kolektivy zaměstnanců, lékaře, sestry, jiný zdravotnický i nezdravotnický personál nemocnic, pacienty v nemocnicích či vězně a zaměstnance věznic. Vzhledem k tomu, že v těchto případech nejde o náhodné setkávání, neboť se zmíněné osoby spolu běžně v zaměstnání či na jiných místech potkávají, riziko nákazy či šíření onemocnění COVID-19 se povolením provozu těchto provozoven nezvyšuje,
- školní stravování zaměstnanců přítomných na pracovišti a dětí, žáků a studentů účastnících se prezenčního vzdělávání – platí to samé, co bylo uvedeno shora,
- provozovny v ubytovacích zařízeních za podmínky, že poskytují stravování pouze ubytovaným osobám, a to pouze v čase mezi 06:00 hod. a 21:59 hod. – i přes zjevnou snahu omezit mobilitu obyvatelstva na max. možnou míru např. i zákazem poskytování většiny ubytovacích služeb (zejména krátkodobých a rekreačních) je zřejmé, že některé ubytovací služby budou i nadále v provozu, a to např. z důvodu pracovních cest. Je pak nezbytné zajistit ubytovaným osobám možnost stravy, a to zvláště za situace, kdy přítomnost veřejnosti v ostatních provozovnách stravovacích služeb je na základě tohoto opatření zakázána. Rovněž je třeba poukázat na to, že ne všechny ubytovací služby jsou vybaveny (např. absence příborů) k tomu, aby umožňovaly konzumaci doneseného jídla (např. z výdejového okénka) na pokoji.

K bodům I/3, I/4 a I/5

Jsou zakázány vyjmenované provozy, akce a aktivity, u kterých zpravidla dochází k větší koncentraci návštěvníků či účastníků. V případě uměleckých představení pod bodem I/3 písm. a) bez účasti diváků se stanovují podmínky pro jejich z epidemiologického hlediska co nejbezpečnější konání. Ze zákazu zkoušek v prezenční formě v bodě I/3 písm. c) jsou uvedeny taxativní výjimky, které byly vyhodnoceny jako zcela nezbytné, a je pro ně omezen počet účastníků.

K bodu I/6

Rovněž důvody pro zákaz poskytování ubytovacích služeb jsou stejné, jako v případech bodů I/1 a I/2, neboť i v rámci poskytování ubytovacích služeb zejména krátkodobého či rekreačního charakteru se v uzavřeném prostoru (restaurace, společenské místnosti, bary, lounge,

recepce apod.) potkává řada lidí, často i z různých částí ČR, kteří spolu jinak spolu běžně nepřicházejí do styku, a takové prostředí podporuje další šíření epidemie.

I v tomto případě je však nutné z tohoto zákazu stanovit některé výjimky, a to tak, že ubytovací služby lze poskytnout:

- osobám, pro které je toto ubytování nezbytné k výkonu zaměstnání, povolání, podnikatelské nebo jiné obdobné činnosti – jak bylo uvedeno shora, výkon některých povolání vyžaduje pracovní cesty, popř. i jiné kratší či delší pobyty v místech vzdálených od bydliště natolik, že není možné se do místa bydliště každý den vracet. Pro tyto případy se za splnění stanovených podmínek (písemné potvrzení zaměstnavatele nebo objednavatele + evidence těchto potvrzení provozovatelem ubytovací služby) poskytování ubytovacích služeb povoluje,
- osobám, kterým byla nařízena pracovní povinnost podle krizového zákona – v tomto případě se zjevně jedná o činnost nutnou k zvládnutí boje s epidemií COVID-19, která byla dotyčným osobám přímo nařízena na základě zákona; často jde o výkon činnosti v místech daleko od bydliště, a proto je třeba zajistit ubytování těchto osob,
- cizincům, jestliže nemají jiné bydliště na území České republiky a kteří mají oprávnění ke vstupu a pobytu na území České republiky v souladu s jinými předpisy – v tomto případě se jedná o cizince legálně pobývající na území ČR, kteří zde však nemají jinou možnost ubytování (např. pronajatý dům či byt), než ubytování v ubytovacích službách,
- osobám, kterým byla nařízena izolace nebo karanténa – lze se setkat s případy, kdy se osoby, jimž bylo jedno ze zmíněných dvou opatření nařízeno, nemají kam vrátit, a to např. z důvodu, že s nimi v domácnosti žije osoba, pro kterou by z důvodu věku či komorbidit bylo riziko nákazy onemocněním COVID-19 bylo neúměrně vysoké, přičemž tyto osoby nedisponují ani jinými místy, kde by po dobu izolace nebo karantény mohly bydlet (jiný byt, chata, obytný karavan apod.). I pro tyto osoby je tak třeba zajistit možnost využití ubytovacích služeb na nezbytně nutnou dobu,
- osobám za účelem dokončení ubytování zahájeného před účinností tohoto usnesení vlády, jestliže nemají jiné bydliště na území České republiky – na území ČR mohou v době nabytí účinnosti tohoto krizového opatření pobývat osoby, které zde zahájili pobyt v době, kdy to bylo ještě možné, avšak po vejití zákazu poskytování ubytovacích služeb v platnost by v rámci ČR neměly možnost jiného ubytování; těmto osobám je třeba zajistit dokončení pobytu, ideálně přitom v místě, kde již byly po nějakou dobu ubytovány,
- osobám, které jsou ubytovány za účelem toho, aby jim byly poskytnuty zdravotní služby, a jejich nezbytnému doprovodu – v rámci ČR se lze volně pohybovat za účelem přijetí zdravotní péče, přičemž je třeba připustit, že některé lékařské zákroky vyžadují, aby pacientovi po zákroku (a někdy i před ním) asistovala třetí osoba např. při cestě zpět do místa bydliště, při pohybu po nemocnici, či v případě, že pacientem je dítě,
- osobám v bytové nouzi, kterým ubytování zprostředoval územní samosprávný celek.

<u>K bodu I/7</u>

K zákazu maloobchodního prodeje a prodeje a poskytování služeb uvedenému v bodě I/1 je z důvodu existence řady nezbytných výjimek a v zájmu co největšího omezení kontaktu lidí třeba upravit otevírací dobu těchto prodejen a provozoven služeb, a to tak, že je ponechána dostatečně dlouhá doba pro obstarání potřebných nákupů či jiných záležitostí, celkem 16 hodin. Zbylých 8 hodin (v noci) jsou pak prodejny a provozovny uzavřeny, což může zároveň mít – kromě omezení kontaktů mezi lidmi – vliv i na možnost dostatečného odpočinku zaměstnanců těchto prodejen a provozoven. Z tohoto zákazu jsou pak stanoveny některé zcela jasně definované výjimky, bez nichž by mohlo dojít např. k dopravním kolapsům

v důsledku vyčerpání paliva (čerpací stanice), nemožnosti získání a aplikace nezbytných léků (lékárny), nemožnosti občerstvení zdravotnického i nezdravotnického personálu zdravotnických zařízení (prodejny a či stravovací služby), občerstvení na letištích či nádražích při dlouhých cestách např. s přestupem či mezipřistáním atd.

K bodu I/8

Důvody pro zákaz prodeje na trzích, tržištích a v mobilních provozovnách jsou zcela totožné jako v případě zákazu činnosti prodejen a provozoven služeb, neboť i přes skutečnost, že se často jedná o prostory pod širým nebem, jde o místa, kde se na často malém a omezeném prostoru potkává řada lidí, kteří jinak spolu nepřicházejí do styku a takové prostředí podporuje další šíření epidemie. Je však třeba zajistit výjimku pro mobilní provozovny, které zásobují základním zbožím (potraviny a drogerie) občany bydlící v těch obcích, kde není možnost jiného obstarání základních životních a hygienických potřeb, a toto je zajištěno pomocí mobilních prodejen potravin a drogistického zboží. V případě pochůzkového a podomního prodeje pak často dochází ke styku prodejce – zákazník v uzavřeném prostoru, tj. v bytě zákazníka, čímž může dojít k ohrožení jeho zdraví. Ze zákazu se stanoví také výjimka pro farmářské trhy vzhledem k tomu, že se jedná o prodej potravin, které se typicky pěstují a vyrábějí farmáři na území České republiky.

K bodu I/9

Stanovují se pravidla pro provoz provozovny stravovacích služeb, v jejichž případě není zakázána přítomnost veřejnosti v provozovně, tedy pro provozovny, které neslouží pro veřejnost (např. zaměstnanecké stravování, stravování poskytovatelů zdravotních služeb a sociálních služeb, ve vězeňských zařízeních), pro provozovny školního stravování zaměstnanců přítomných na pracovišti a dětí, žáků a studentů účastnících se prezenčního vzdělávání a provozovny v ubytovacích zařízeních za podmínky, že poskytují stravování pouze ubytovaným osobám. Je nutné umožnit těmto osobám stravování, avšak za podmínek, aby co nejméně docházelo k rizikovým kontaktům. Zákazníci musí být usazeni tak, že mezi nimi je odstup alespoň 1,5 metru, s výjimkou zákazníků sedících u jednoho stolu, u jednoho stolu sedí nejvýše 4 zákazníci, s výjimkou členů domácnosti; jedná-li se o dlouhý stůl, lze u něj usadit více zákazníků tak, že mezi skupinami nejvýše 4 zákazníků, s výjimkou členů domácnosti, je rozestup alespoň 2 metry. Provozovatel pak nesmí připustit ve vnitřních prostorech provozovny více zákazníků, než je ve vnitřních prostorech provozovny míst k sezení pro zákazníky; provozovatel je povinen písemně evidovat celkový aktuální počet míst k sezení pro zákazníky. Aby se zákazníci nezdržovali po konzumaci potravin v provozovně, zakazuje se produkce živé hudby a tance a zároveň ani nebude poskytována možnost bezdrátového připojení se na Internet pro veřejnost.

K bodu I/10

Omezují se kontakty zákazníků konzumujících potraviny a pokrmy v případě prodeje z provozovny stravovacích služeb mimo její vnitřní prostory (např. výdejové okénko) tak, že tyto osoby jsou v bezprostředním okolí provozovny povinny dodržovat rozestupy od jiných osob alespoň 2 metry, nejde-li o členy domácnosti.

K bodu I/11

Omezuje se provoz hudebních, tanečních, herních a podobných společenských klubů a diskoték tak, že se v nich zakazuje přítomnost veřejnosti, čímž se zamezuje kontaktům v rámci těchto volnočasových aktivit.

K bodu I/12

Stanovují se hygienická pravidla pro činnost nákupních center s prodejní plochou přesahující 5 000 m^2 tak, aby nedocházelo ke shlukování osob a rizikovým kontaktům mezi nimi. Použití míst určených k odpočinku (židle, křesla, lavice apod.) je omezeno tak, aby nebyla místy shromažďování osob a není poskytována možnost bezdrátového připojení se na Internet pro veřejnost. Aby byly tyto pravidla dodržována, musí provozovatel zajistí alespoň jednu osobu, která na jejich plnění dohlíží. Pokyny pro zákazníky jsou sdělovány zákazníkům a dalším osobám, zejména formou informačních tabulí, letáků, na obrazovkách, rozhlasem apod. Provozovatel je povinen zajistit viditelné označení pokynu k dodržování rozestupu 2 metrů mezi osobami na veřejně přístupných plochách v nákupním centru (např. formou infografiky, spotů v rádiu centra, infografiky u vstupu do prodejen a jiných provozoven, infografiky na podlaze veřejných prostor apod.). Je zamezováno shlukování osob, zejména ve všech místech, kde to lze očekávat, např. vstupy z podzemních garáží, prostor před výtahy, eskalátory, travelátory, záchody apod. Aby nedocházelo k nežádoucímu shromažďování osob je zakázán provoz dětských koutků. K zabránění šíření epidemie je provozovatel povinen zajistit maximální možnou cirkulaci vzduchu s nasáváním venkovního vzduchu (větrání nebo klimatizace) bez recirkulace vzduchu v objektu. Kvůli zabránění shromažďování osob zakázány propagační aktivity v prodejnách, u nichž je přítomna fyzická osoba zajišťující jejich průběh. Prodej z provozovny stravovacích služeb umístěné v rámci nákupního centra je možný pouze přes výdejové okénko nebo jako jídlo s sebou, přičemž opět je důvodem zabránění tomu, aby se zákazníci nezdržovali v provozovně stravovacích služeb, a tím přicházeli do rizikových kontaktů.

K bodu I/13

Stanovují se hygienická pravidla pro provoz v provozovnách podle bodu I/1, jejichž provoz není zakázán, tak, aby nedocházelo ke shlukování osob a rizikovým kontaktům mezi nimi. Provozovatel v provozovně nesmí připustit více zákazníků, než je 1 zákazník na 15 m^2 prodejní plochy; v případě provozovny s prodejní plochou menší než 15 m^2 se toto omezení nevztahuje na dítě mladší 15 let doprovázející zákazníka a na doprovod zákazníka, který je držitelem průkazu osoby se zdravotním postižením; v případě ostatních provozoven se toto omezení nevztahuje na dítě mladší 6 let doprovázející zákazníka. Prodejní plochou se přitom rozumí část provozovny, která je určena pro prodej a vystavení zboží, tj. celková plocha, kam zákazníci mají přístup, včetně zkušebních místností, plocha zabraná prodejními pulty a výklady, plocha za prodejními pulty, kterou používají prodavači; do prodejní plochy se nezahrnují kanceláře, sklady a přípravny, dílny, schodiště, šatny a jiné společenské prostory. Provozovatel je dále povinen aktivně bránit tomu, aby se zákazníci zdržovali v kratších vzdálenostech, než jsou 2 metry, nejde-li o osoby ze společné domácnosti. Musí zajistí řízení front čekajících zákazníků, a to jak uvnitř, tak před provozovnou, zejména za pomoci označení prostoru pro čekání a umístění značek pro minimální rozestupy mezi zákazníky (minimální rozestupy 2 metry), přičemž zákazník, který je držitelem průkazu osoby se zdravotním postižením, má právo přednostního nákupu. Velmi významným prostředkem proti šíření epidemie je dezinfekce, proto je provozovatel povinen umístit dezinfekční prostředky u často dotýkaných předmětů (především kliky, zábradlí, nákupní vozíky) tak, aby byly k dispozici pro zaměstnance i zákazníky provozoven a mohly být využívány k pravidelné dezinfekci. Jak je shora odůvodněno, provozovatel je povinen zajistit informování zákazníků o výše uvedených pravidlech, a to zejména prostřednictvím informačních plakátů u vstupu a v provozovně, popřípadě sdělováním pravidel reproduktory v provozovně, dále zajistit maximální možnou cirkulaci vzduchu s nasáváním venkovního vzduchu (větrání nebo klimatizace) bez recirkulace vzduchu v objektu. I v těchto provozovnách jsou zakázány propagační aktivity v prodejnách, u nichž je přítomna fyzická osoba zajišťující jejich průběh. Výslovně je pak stanoveno, že v případě osoby, která veze kočárek s dítětem, nesmí provozovatel vyžadovat,

aby pro nákup používala nákupní vozík, a dítě v kočárku se nezapočítá do celkového dovoleného počtu osob na prodejní plochu.

K bodu I/14

Stanovují se hygienická pravidla pro provoz autošol tak, aby byla zajištěna ochrana účitelů, studentů i zkušebních komisařů.

K bodu I/15

Omezuje se poskytování lázeňské léčebně rehabilitační péče tak, že ji lze nově poskytovat jen pacientům, v jejichž případě bude alespoň částečně hrazená z veřejného zdravotního pojištění, aby se omezily počty kontaktů v rámci lázeňských zařízení, v jejichž případě se opakovaně vyskytují clustery nakažených, a to i ve výrazných počtech. Navíc byly zaznamenány případy, kdy se zdánlivě poskytuje tento druh zdravotní péče, avšak ve skutečnosti se jedná jen o wellness pobyty, resp. služby. Podmínění úhradou z veřejného zdravotního pojištění se jeví jako vhodný kontrolní prvek pro skutečnou potřebu poskytování lázeňské péče.

K bodu I/16

Omezují se hromadné akce pro více než 2 osoby ve vnitřních prostorech i ve vnějších prostorech vzhledem k nezbytnosti omezení kontaktu mezi lidmi. Výjimka se stanoví pro svatby, prohlášení osob o vstupu do registrovaného partnerství a pohřby. Další výimka se pak stanoví pro schůze, zasedání a podobné akce ústavních orgánů, orgánů veřejné moci, soudů a jiných veřejných osob, které se konají na základě zákona, a pro shromáždění konaná podle zákona č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, ve znění pozdějších předpisů.

V obecné rovině je mechanismus účinku omezení shromažďování osob z různých domácností na šíření epidemie zjevný. Přehled dostupné odborné literatury uvádí zákaz veřejného shromažďování a omezování soukromých shromáždění jako jedno z nejúčinnějších plošných opatření podle analýzy opatření přijatých v mnoha různých zemích a modelech epidemie založené na datech (viz Perra, N. (2021). Non-pharmaceutical interventions during the COVID-19 pandemic: A review. Phys. Rep.). Na účinku omezení shromažďování panuje v odborné literatuře značná shoda Otázkou aktivního výzkumu je, jak protiepidemický účinek omezení shromáždění závisí na počtu osob. Nejnovějším výsledkem v tomto směru je výzkum *Understanding the effectiveness of government interventions in Europe's second wave of COVID-19* (viz Sharma, M., Mindermann, S., Rogers-Smith, C., Leech, G., Snodin, B., Ahuja, J., Sandbrink, J.B., Monrad, J.T., Altman, G., Dhaliwal, G., *et al.* (2021). Understanding the effectiveness of government interventions in Europe's second wave of COVID-19. medRxiv.), založený na analýze dat z evropských zemí včetně ČR. Byť jde o výzkum dosud nerecenzový, a založený na observačních datech včetně z toho plynoucích omezení, je lépe vycházet z existujícího výzkumu než z dat vůbec nevycházet. Podle Sharma, M., Mindermann, S., Rogers-Smith, C., Leech, G., Snodin, B., Ahuja, J., Sandbrink, J.B., Monrad, J.T., Altman, G., Dhaliwal, G., *et al.* (2021). Understanding the effectiveness of government interventions in Europe's second wave of COVID-19. medRxiv. je největší část efektu omezení shromažďování korelována s omezením na 2 osoby. Úplný zákaz setkání nemá podstatně větší vliv. Naopak rozdíl mezi omezením na 10 osob a na 2 osoby je větší, než mezi omezením na 10 osob a stavem, kdy shromažďování není omezené vůbec. Tento závěr, založený na datech, dobře odpovídá praktickým poznatkům z epidemiologických šetření, kdy setkávání už 10 osob ve vnitřních prostorách zahrnuje velmi rizikové situace typu oslav a večírků. Omezení shromažďování na 2 osoby proto je podle dostupného výzkumu možno hodnotit jako účinné, kde možný účinek je zhruba mezi 10-30% redukce R oproti stavu bez omezení

shromažďování (zaokrouhleno). Tato redukce je zvláště důležitá v kontextu epidemické situace s R na odhadované úrovni 0,7-0,9, kde v nejrizikovějších možnostech by růst R 0,9 o 30 % mohl dokonce zvrátit trend poklesu epidemie v růst. Vzhledem ke změně mnoha opatření od 12. 4. 2021 v důsledku ukončení platnosti nouzového stavu je možné, že k určitému růstu dojde i jen vlivem ostatních změn, a je tedy možné, že prostor pro uvolnění opatření je dokonce menší, než naznačuje odhad R 0,7-0,9. Omezení shromažďování na 2 osoby je zároveň vysoce omezující, zasahující do přirozených práv a potřeb občanů se potkávat. Přesto v kontextu ostatních omezení působí toto omezení pravděpodobně společnosti menší škody, než jiná opatření, konkrétně než velký rozsah distanční výuky (viz Jann, O., Münich, D., and Zaplová, L. (2021). Výluka prezenční výuky během pandemie covid-19: odhad neviditelných ekonomických ztrát (Národohospodářský ústav AV ČR, v.v.i.)) nebo i omezení obchodu a služeb. Z hlediska přiměřenosti se toto omezení jeví vzhledem k efektu relativně výhodnější, než omezení prezenční výuky, nebo omezení maloobchodu a služeb. Tento závěr hodnocení přiměřenosti je obvyklý i v mnoha jiných evropských zemích.

Z hlediska přiměřenosti je nutné zohlednit i kontext ostatních opatření, a jejich synergické, případně naopak vzájemně rušivé, účinky. Povolení shromažďování ve větších počtech má potenciálně rušivý efekt na účinek systému opatření ve školství, který je založen na homogenních skupinách, kde se děti setkávají pouze se stále stejnou skupinou spolužáků. Pokud dojde v odpoledních hodinách ke smíchání dětí z mnoha různých tříd a škol při sportovních a volnočasových aktivitách, zvyšuje to riziko šíření nákazy ve školách. Přitom z hlediska společenského zájmu i stanoviska MŠMT, má jasnou přednost prezenční výuka pro co největší počet žáků před např. sportovním vyžitím nebo volnočasovým setkáváním. Povolení shromažďování ve větších počtech by vytvořilo tlak na obchází omezení rizikových provozů např. v gastronomii či sportu formou různých spolkových či soukromých akcí.

K bodu I/17

Stanovují se pravidla pro konání shromáždění podle zákona č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, ve znění pozdějších předpisů.

K bodu I/18

Stanovují se pravidla pro konání voleb orgánu právnické osoby a zasedání orgánu právnické osoby s výjimkou orgánů územních samosprávných celků v případě, účastní-li se jej na jednom místě více než 10 osob.

K bodu I/19

Stanovují se podmínky pro vstup osob do některých vnitřních prostor v případech, je-li to vyžadováno tímto mimořádným opatřebním.

prof. MUDr. Petr Arenberger, DrSc., MBA, v. r.
ministr zdravotnictví